

Særligt skal nævnes egnsplanskitsen fra 1948 (den såkaldte fingerplan) udarbejdet af egnsplankontoret, under egnsplanudvalget, der oprindeligt blev nedsat af Dansk Byplanlaboratorium i 1928. Denne plan fremkom samtidig med fremsættelsen af den nu ophævede lov af 23. april 1949 om regulering af bymæssige bebyggelser. Loven medførte, at fingerplanens forslag til den bymæssige bebyggelses afgrænsning kunne gennemføres.

Endvidere skal nævnes principskitsen til egnsplan for byudviklingen indtil 1980, der forelå i 1960 udarbejdet af egnsplansekretariatet under byplannævnets hovedstadsafdeling, som i 1957 havde efterkommet en anmodning fra det kommunale samarbejdsorgan Hovedstadskommunernes Samråd om at forestå en genoptagelse af egnsplanarbejdet. Principskitsen af 1960 omfattede hele hovedstadsområdet, som det nu foreslås afgrænset, d. v. s. de 2 centralkommuner og de 3 hovedstadsamter. Skitsen lagde hovedvægten på en byudvikling vest og sydvest for København og sigtet med principskitsen lå bag fremkomsten af lov af 17. maj 1961 om planlægning af Køge Bugt-området.

Principskitsen af 1960 blev efter byplannævnets henstilling gennemgået kritisk af et af boligministeren nedsat teknikerudvalg, der også rummede repræsentanter for staten. Gennemgangen resulterede i en 1. etape-plan, der i 1963 blev tiltrådt af byplannævnets hovedstadsafdeling.

Endelig skal nævnes det oplæg til en regionplan for hovedstadsområdet for tiden indtil 1985, som i december 1971 er udsendt af egnsplanrådet, der efter forslag fra byplannævnet blev dannet i 1967 ved aftale mellem de 2 centralkommuner og de 3 amtskommuner. Dette oplæg er offentliggjort til kritik, forinden egnsplanrådet vedtager en regionplan. I forbindelse med denne offentliggørelse er det fra egnsplanrådets side og fra anden side stærkt fremhævet, at det vil være en uomgængelig forudsætning for gennemførelsen af den regionplan, der udarbejdes, efter at det ved offentliggørelsen fremkomne materiale er bearbejdet og indpasset i en ny plan, at der sikres en mulighed for styring af planen, som omfatter hele hovedstadsområdet, og som etablerer et integreret planlægnings- og administrationssystem.

Hovedlinierne i lovforslaget.

Som det fremgår af hovedstadsreformudvalgets betænkning er en regionplanlægning en integreret del af en hovedstadsordning. Denne regionplanlægning må gennemføres indenfor retningslinierne for en landsplanlægning. Om denne sidstes form og indhold foregår der for tiden overvejelser.

På grundlag af de indtil nu indhøstede erfaringer har man søgt at udforme et regelsæt om regionplanlægning for hovedstadsområdet, som lægger vægt på de hidtil indvundne erfaringer, og som tillige er fleksibelt nok til at imødekomme fremtidige regler herom.

Det må dog påregnes, at der på baggrund af indvundne erfaringer senere kan blive tale om at ajourføre det foreslåede system, f. eks. i forbindelse med gennemførelse af en generel reform af planlægningslovgivningen.

Indtil den foreslåede ikrafttræden af loven den 1. april 1974 opretholdes den gældende planlægningslovgivning uændret. Regionplanlægningen udføres fortsat af egnsplanrådet som et af de implicerede kommuner og amtskommuner i fællesskab etableret organ, men egnsplanrådets eventuelle vedtagelse af en regionplan vil ikke medføre, at planen får bindende virkning.

Fra den 1. april 1974 overgår regionplanlægningen til det fælles amtsråd, og en regionplan skal derefter tilvejebringes i overensstemmelse med lovens regler om planens indhold og tilblivelse (§§ 1-4). Det forudsættes, at egnsplanrådet udfører sit fortsatte regionplanarbejde indtil 1. april 1974 under hensyntagen til disse bestemmelser.

Fra den 1. april 1974 inddrages endvidere amtsrådet i den administrative behandling af forslag til byudviklingsplaner, fredningsplaner, dispositionsplaner, byplanvedtægter m. v. og skal høres, førend der træffes beslutning om beliggenheden eller udførelsen af større anlæg eller institutioner inden for hovedstadsområdet (§ 13). Endvidere overgår kompetencen til at godkende byudviklingsplaner i hovedstadsområdet fra byplannævnet til boligministeren (§ 19, stk. 4).

Allerede fra 1. april 1974 får amtsrådet pligt til at bistå kommunerne ved deres byplanlægning (§ 15) og beføjelse til at påbyde kommunerne at undlade offentlig eller privat byggemodning af byzonearealer, når en byudvikling på de pågældende arealer er uønsket ud fra regionplanmæssige hensyn (§ 14).

Når en regionplan er godkendt af boligministeren helt eller delvis (§ 5), indtræder der en pligt for kommunalbestyrelserne til at foretage supplerende planlægning og udføre anlægsdispositioner i overensstemmelse med regionplanen (§ 7 og § 8, stk. 1). Endvidere overføres til amtsrådet boligministerens kompetence til at godkende dispositionsplaner (§ 8), med mindre boligministeren udskyder denne overførelse, jfr. § 19, stk. 3. Boligministeren bevarer kompetencen til at godkende bygningsvedtægter.

Byudviklingsudvalgene kan ophæves, og dermed muligheden for at fastlægge byzoner ved byudviklingsplan (§ 12). Det vil følge af byudviklings-